

Predikan den 18 mars 2018, kl 11.00 i S:t Lars kyrka av Annika Vårblom Sandström

Marie bebådelsedag. Temat är "Guds mäktiga verk".

Budskapet till Maria om Jesu födelse, ur Lukas evangelium kapitel 1

^{26/27}I den sjätte månaden blev ängeln Gabriel sänd från Gud till en ung flicka i staden Nasaret i Galileen. Hon hade trolovats med en man av Davids släkt som hette Josef, och hennes namn var Maria. ²⁸Ängeln kom in till henne och sade: "Var hälsad, du högt benådade! Herren är med dig." ²⁹Hon blev förskräckt över hans ord och undrade vad denna hälsning skulle betyda. ³⁰Då sade ängeln till henne: "Var inte rädd, Maria, du har funnit nåd hos Gud. ³¹Du skall bli havande och föda en son, och du skall ge honom namnet Jesus. ³²Han skall bli stor och kallas den Högstes son. Herren Gud skall ge honom hans fader Davids tron, ³³och han skall härska över Jakobs hus för evigt, och hans välde skall aldrig ta slut." ³⁴Maria sade till ängeln: "Hur skall detta ske? Jag har ju aldrig haft någon man." ³⁵Men ängeln svarade henne: "Helig ande skall komma över dig, och den Högstes kraft skall vila över dig. Därför skall barnet kallas heligt och Guds son. ³⁶Elisabet, din släkting, väntar också en son, nu på sin ålderdom. Hon som sades vara ofruktsam är nu i sjätte månaden. ³⁷Ty ingenting är omöjligt för Gud." ³⁸Maria sade: "Jag är Herrens tjänarinna. Må det ske med mig som du har sagt." Och ängeln lämnade henne.

Gud är suverän i allt Gud gör. För det första, ur intet formar Gud sitt rike. För det andra, Gud genomför sitt rike i oss, i våra hjärtan. Och för det tredje, Gud skapar sitt rike bland oss. Detta är Guds mäktiga verk!

1. Guds rike växer bokstavligt i Marias kropp. Mycket konkret och vi ser Gud skapar igen.

2. Gud talar till Maria genom ängeln Gabriel. Genom samtalet blir Gud och Maria "partners" och Maria "är med". Det märker vi i hennes svar - "jag är Herrens tjänarinna, må det ske med mig som du har sagt". Maria säger med andra ord sitt "ja" till projektet.

3. Gud handlar mitt ibland oss. Mitt i verkligheten, förverkligar Gud sitt rike på sitt sätt. Det berör många. Och många blir inblandade, Maria, Josef är också inblandad, Herdar, vise män, Vårdshusvärden, Sakarias, Elisabeth, Både nämnda och onämnda är med och bidrar. Alla föräldrar och barn till alla dessa. Gud handlar mitt ibland oss och då berörs många.

Gud är suverän! Guds handlande är suveränt. Det är självständigt. Gud frågar ingen till råds. Gud är handlingarnas Gud.

Låt oss i dag stanna upp inför Maria, Jesu mor. Jag och kören finstämt har talat om dagens text. Vi var förvånade över hur ung Maria var. Vi vet att vid Jesu tid, giftes flickor bort i "konfirmandålder" alltså när de är 14-15 år gamla. Vi i dag, ryser vid tanken. Men jag tror att tänker vi efter så är det egentligen inte så märkvärdigt. För 150 år sedan i Sverige - tiden som exempelvis beskrivs i böckerna om Emil i Lönneberga - ja då räknades man som vuxen efter konfirmationen. Många fick gå och börja jobba och tjäna till sitt eget och kanske syskons

uppehålle. De flesta flickor fick sitt första barn mellan 17-19 år. Vi ska ju komma ihåg att före antibiotikans tid så blev människorna inte så gamla. Om jag minns rätt är medellivslängden på ca 34-36 år. Det var med andra ord ovanligt att folk fyllde 50. Kanske minns ni 50-års kalaset som beskrivs i en av Emil i Lönneberga - böckerna, med fyrverkeri. Det var helt enkelt en stor händelse när någon fyllde så mycket, förr.

Maria är ung. Hon är också villig att ställa sig i Guds tjänst. Gud frågar ingen annan om lov när han utväljer sina tjänare. Gud har inte frågat något äldsteråd, ingen styrelse, inget kyrkoråd, ingen varken kung eller borgmästare är tillfrågade. Ingen har föreslagit Maria i Nazareth åt Gud. Utan Gud har utvalt Maria.

Gud ser dig och mig. Gud vill ha och har direktkontakt med både dig och mig. Vi kan också svara "Gud här är jag! Jag vill vara din i allt jag är med om" Jag vill leva så att du och Guds rike växer och få fäste. Guds rike är som ljuset. Utmaningen är att leva så att Guds ljus lyser klart. Maria låter det ske.

Visste hon vad hon sa "ja" till, förstod hon innebörden? Vi vet inte vad hon tänkte och förstod. Troligtvis är svaret ändå "nej" för vilken ung människa kan förstå och överblicka konsekvenserna på det sättet. Vi som levt betydligt längre, är förbi tonåren, kan vi förstå konsekvenserna av ett sådant val? Och kan vi förstå och samtidigt våga gå? Därför att en annan aspekt är att, när vi inser konsekvenserna, blir många av oss handlingsförlamade! Vi blir stillastående istället för att handla. Ibland är det bra att inte inse så mycket - utan våga gå, med lite sunt förnuft i behåll - eller hur! Det är bättre att våga gå än att stå still.

Maria är ung, hon ställer sig till förfogande i tillit till Gud. Det blir problem. Marias liv är inte broblamfritt. Vad jag förstår gör inte Maria så mycket, mer än håller sig nära Gud och låter allt ske. Josef får en viktig kallelse i skeendet, nämligen att ta hand om både Maria och barnet. Han är också en nyckelperson i det som händer.

När jag tänker på Maria - så tänker jag att, i sin tillit till Gud och allt som sker, är hon en förebild för mig. Som mamma kan jag själv säga att jag inte är avundsjuk på henne. Jag ryser när jag tänker på hennes situation. Det hon är med om är på gränsen till omänskligt, i vad hon måste stå ut med. Föda för första gången utan närvaro av sin mor eller systrar eller andra hon känner. Hon fick klara väldigt mycket alldeles själv utan stöd. Hennes enda utbildning var att hon varit med Elisabeth när hon födde och hennes första tid med sin baby Johannes.

Jesus- är bara ett spädbarn när de flyr till Egypten - de lever under flykt, sover på nya platser var natt samtidigt som hon ammar varannan eller var tredje timme dygnet runt. I den tiden när jag ammade mina spädbarn ville jag inte åka någon stans, bara vara hemma. Jag avundas inte Maria. Men många på vår jord tvingas att leva under liknande omständigheter och ännu värre. Det är synd om människan - många gånger.

En liten praktisk fråga har jag, när man lever med spädbarn blir det mycket tvätt, hur löste Maria och Josef det? Och inte blir det bättre för att man får fler barn. När man har flera barn omkring sig - det är mycket jobb! Det är bara att konstatera, alla vet det som levtt med barn.

Mina vänner, låt oss se varandra, våra grannar och andra. Livets strapatser gör det inte så lätt för oss. Vi som har varit med ett tag, vet detta av egen erfarenhet - låt oss se med förståelse på de unga grannarna som kämpar, de som lever långt ifrån sina släktingar och de står ensamma i vardagens bestyr. Låt oss se med förståelse på de som tvingas fortsätta leva trots traumatiska minnen och bilder som ofta kommer i sömnens timmar. Det är synd om människan. Många måste leva med tunga minnesbilder.

Men vi kan göra livet lättare för varandra, genom att ge den vänliga blicken, säga de vänliga orden, genom att öppna dörren för den som bär på mycket, sådant gör livet vänligare och gladare för oss. Vi behöver varandra och vi kan göra mycket gott för varandra. Och när vi behåller ödmjukheten i förståelsen av att vi inte vet och inte heller ska veta, allt vad den andre bär på av minnen och erfarenheter, av saknad och förluster. Här och nu kan vi vara varandras medmänniskor och visa varandra lite hjärtan. Utan att ta över.

Maria gav sig hän till Gud i tillit, mycket händer läser vi och anar mellan raderna - Gud är med, Gud överger aldrig. Gud skapar sitt rike genom Maria, med Maria och i Marias liv. Så gör Gud även nu, mitt i våra liv. Ibland vet vi om det - ibland bara anar vi det - ibland upptäcker vi det först långt senare - i backspegeln kan vi se Guds handlande.

I veckan såg jag ett reportage på TV som berörde mig djupt.

Det handlade om en familj med flera barn, i Göteborg. Ett av deras barn, en flicka som heter Amanda har Down syndrom och har pga det många saker att jobba med inte minst med motoriken - att gå och gå i trapper m.m. Men flickan gillar Judo och har börjat träna judo. Det har gått så bra för henne, hon blev både starkare och fick bättre motorik. När hon tävlade vann hon ofta. Så blev det dags för henne att söka till gymnasiet. Det finns bara ett judogymnasium i Sverige och det ligger i Stockholm. Amanda sökte dit och familjen bestämde sig för att om hon kommer in ska de allihop flytta till Stockholm. Föräldrarna skulle byta jobb och syskonen byta skola och kamrater. Amanda blev antagen och hela familjen flyttade. Just nu är Amanda den bästa i Judo bland tjejer i sin åldersgrupp. Är det inte fantastiskt! Vilken begåvning som får utvecklas och komma till användning. Inte utan att det har ett pris - men alla i hennes familj ställer upp för att ge henne chansen. Jag blev så berörd av detta reportage över familjens målmedvetenhet, att de alla var beredda på att börja om för hennes skull. ("Fråga doktorn" måndagen den 12/3 2018 på SVT1).

Guds rike är suveränt! Det finns mitt ibland oss! Det är många som bidrar och så vill Gud att det ska vara. Gud skapar "Guds rike" inom oss i våra inställningar till varandra. Ibland ger Gud, specifika uppdrag och kallelser till individer, liksom Maria fick kallelsen att bli Herrens mor. Ett unikt uppdrag som ingen annan har. Allt detta är Guds mäktiga gärningar. Amen!